

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Oikeus erityiseen tukeen I

Rätt till särskilt stöd I

Tarja Heikkinen
Ingeborg Rask
3.9.2025

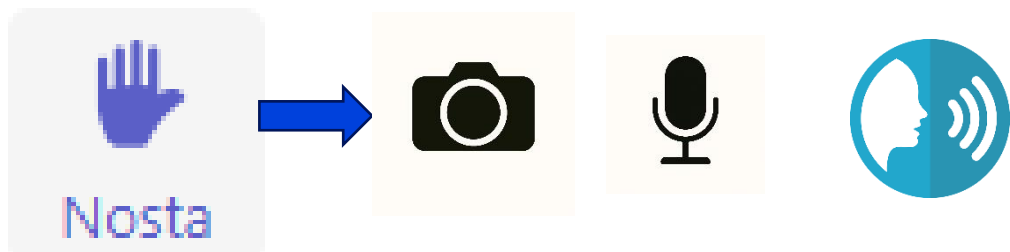

Turvallisemman tilan periaatteet

Toimeenpanon aikana chat, mikrofonit ja kamerat ovat suljettuina.

Esityksen jälkeen voi pyytää puheenvuoron.

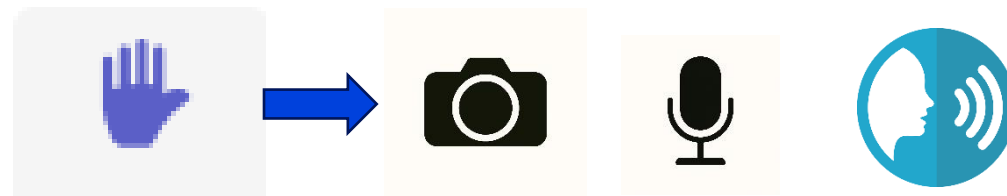
Tämän tilaisuuden **häirintäyhteyshenkilö** on Laura Jauhola, etunimi.sukunimi@oph.fi
puh. 029 331 578

Principer för tryggare rum

Under presentationen är chatten, mikrofonerna och kamerorna stängda.

Efter presentationen är det möjligt att be om en taltur.

Trakasseribud för det här evenemanget är Laura Jauhola, fornamn.efternamn@oph.fi
tfn 029 331 578

Oppimisen tuen toimeenpano kevät 2025

- Opiskelijoiden ja vanhempainliiton kuuleminen
- Järjestöjen kuuleminen
- Rahoitusuudistus
- 63 § Oikeus oppimisen tukeen
- [Linkki Padlettiin](#)

Genomförandet av stöd för lärandet våren 2025

- Kommentarer från studerande och Finlands föräldraförbund
- Organisationernas kommentarer
- Revideringen av finansieringen
- 63 § Rätt till stöd för lärandet
- [Länk till underlaget på Padlet](#)

Kesällä 2025 tapahtunut 1/4

- Määräaikainen [asetus 301/2025](#) ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamisesta ajalle 1.7.-31.12.2025.
- Muutosasetus koskee opiskelijapalautteen kysymyksiä, joihin on tehty pieniä muutoksia, sekä työpaikkaohjaajakyselyn palautteen kysymisen ajanjaksoa. Jaksoa pidennettiin kahdesta viikosta yhteen kuukauteen.
- Uusi asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetaan myöhemmin syksyllä ja se tulee voimaan 1.1.2026.

Hänt under sommaren 2025 1/4

- Tidsbestämd ändring av undervisnings- och kulturministeriets [förordning 301/2025](#) om beräkningsgrunderna för finansiering för yrkesutbildning under tiden 1.7–31.12.2025.
- Ändringen av förordningen gäller frågorna i studeranderesponsen, där man gjort mindre ändringar samt tidsperioden för insamlingen av respons av arbetsplatshandledarna. Perioden förlängdes från två veckor till en månad.
- Den nya förordningen om beräkningsgrunderna för finansiering för yrkesutbildning ges senare under hösten. Den träder i kraft 1.1.2026.

Kesällä 2025 tapahtunut 2/4

- Ammatillisen koulutuksen uuden rahoitusmallin mukaiset suorit tiedot, Vipunen, [linkki Vipuseen](#)
- Karvi: Koulupudokkaat toisen asteen oppivelvollisessa koulutuksessa – [Linkki arviointiin](#)
- Koulutustarpeen ennakointimalli – [Linkki julkaisuun.](#)
- Lausunnolla ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille ja ammatillisen koulutuksen tilauskoulutus – [Linkki lausuntopalveluun.](#)

Hänt under sommaren 2025 2/4

- Prestationsuppgifter enligt den nya finansieringsmodellen för yrkesutbildningen, Vipunen, [länk till Vipunen](#)
- NCU: Koulupudokkaat toisen asteen oppivelvollisessa koulutuksessa (Avhopp bland läropliktiga i utbildning på andra stadiet) – [Länk till utvärderingen \(på finska\)](#)
- Koulutustarpeen ennakointimalli (Modell för prognostisering av utbildningsbehov) – [Länk till publikationen \(på finska\).](#)
- På remiss: Förslag på läsårsavgifter för studerande från länder utanför EU/EES samt ändring i uppdragsutbildningen för yrkesutbildning) – [Länk till tjänsten Utlåtande.fi](#)

63 § Oikeus oppimisen tukeen - HOKS:n merkittävät tiedot 3/4

- Mitä oppimisen tuesta kirjataan?
- Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017 – [Linkki](#)
- 9 § Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan merkittävät tiedot
- 9) opiskelijalle tarvittaessa järjestettävät ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 63 §:ssä tarkoitettut opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot;
- Lausuntokierros päättyi 29.8.2025.
- Muutos tiedossa **???.???.????**

63 § Rätt till stöd för lärandet - uppgifter som ska föras in i PUK 3/4

- Vad ska föras in om stöd för lärandet?
- Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017 – [Länk](#)
- 9 § Uppgifter som ska föras in i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet
- 9) sådana studier som stöder studiefärdigheterna som avses i 63 § i lagen om yrkesutbildning som ordnas för den studerande vid behov;
- Remissbehandlingen avslutades 29.8.2025.
- Ändringar **???.???.????**

Lausunnolla 1.10.2025 saakka 4/4

- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamisesta.
- Ammatillisen koulutuksen valintaperusteasetus
- [Lausuntopalvelu.fi](https://www.lausuntopalvelu.fi)

På utlåtande fram till 1.10.2025 4/4

- Undervisnings- och kulturministeriets förordning om ändring av undervisnings- och kulturministeriets förordning om grunderna för antagning av studerande inom utbildningar för yrkesinriktade grundexamina.
- Förordningen om antagningsgrunder för yrkesutbildningen
- [Utlåtande.fi](https://www.utlåtande.fi)

Erityinen tuki muuttuu

64 §
Erityinen tuki

64 § Oikeus
erityiseen
tukeen

- Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta 1078/2024.
- Lakimuutos hyväksytty 30.12.2024.
- Laki voimaan 1.8.2026.

Ändring i det särskilda stödet

64 § Särskilt
stöd

64 § Rätt till
särskilt stöd

- Lag om ändring av lagen om yrkesutbildning 1078/2024.
- Lagändringen godkänd 30.12.2024.
- Lagen träder i kraft 1.8.2026.

Erityisen tuen muutoksen tausta HE 161/2024 - 1/3

- 1.1.2018 voimaan tullut erityinen tuki laajeni koskemaan myös ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa opiskelevia.
- Lähtökohtana oli ottaa aiempaa paremmin huomioon myös aikuisten oppimisvaikeudet ja muut tuen tarpeet.
- Erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä on kasvanut:

2010	2022
19 314	33 243

- Erityisen tuen päätöksistä huolimatta opiskelijoiden tuen tarpeiden tunnistamisen jälkeiset tukitoimet eivät selvitysten mukaan toteudu riittävästi.

Bakgrund till ändringen i det särskilda stödet HE 161/2024 - 1/3

- Det särskilda stödet som trädde i kraft 1.1.2018 breddades, så att det även omfattade studerande inom utbildning för yrkes- och specialyrkesexamina.
- Utgångspunkten var att bättre beakta även vuxna studerandes inlärningssvårigheter och övriga behov av stöd.
- Antalet studerande med behov av särskilt stöd har ökat:

	2010	2022
	19 314	33 243

- Utredningar visar att de studerande trots beslut om särskilt stöd inte i tillräcklig utsträckning får de stödåtgärder som borde följa på identifieringen av behovet av stöd.

Erityisen tuen muutoksen tausta HE 161/2024 - 2/3

- Neljännes peruskoulua käyvistä perusopetuksen oppilaista sai tehostettua tukea tai erityistä tukea.
- Nämä oppilaat hakeutuivat perusopetuksen jälkeen sekä ammatillisen koulutuksen järjestäjien että ammatillisten erityisoppilaitosten järjestämiin koulutuksiin.
- Tuen tarpeet ovat myös muuttuneet haasteellisemmiksi.
- Aiemmin erityisessä tuessa keskusteltiin enemmän lukemisen-, kirjoittamisen- ja matematiikan erityisvaikeuksista sekä tarkkaavuuden häiriöistä.

Bakgrund till ändringen i det särskilda stödet RP 161/2024 - 2/3

- En fjärdedel av eleverna i den grundläggande utbildningen får intensifierat stöd eller särskilt stöd.
- Efter den grundläggande utbildningen söker sig de här eleverna till utbildningar som ordnas av anordnare yrkesutbildning och yrkesinriktade specialläroanstalter.
- Behoven av stöd har också ändrats och blivit mer utmanande.
- Tidigare var det lässvårigheter, skrivsvårigheter och särskilda matematiska svårigheter samt uppmärksamhetsstörningar som diskuterades inom det särskilda stödet.

Erityisen tuen muutoksen tausta HE 161/2024 - 3/3

- Viime vuosien aikana erilaiset mielenterveyden häiriöt ja neuropsykiatriset vaikeudet ovat lisääntyneet.
- Ei ole mahdollista, että neljännes perusopetuksen päättäneistä hakeutuisi ammatillisiin erityisoppilaitoksiin, vaan ammatillisen koulutuksen tulee vastata aiempaa paremmin näihin haasteisiin.
- Erityisopetusta tulee kehittää niin, että se vastaa vahvemmin ja kohdennetummin niiden opiskelijoiden tarpeita, joille muu yleisempi tuki ei ole riittävää.
- KARVI:n erityisen tuen arviointi 2020-2021 tuotti kehittämissuosituksia, jotka ovat edelleen ajankohtaiset.

Bakgrund till ändringen i det särskilda stödet RP 161/2024 - 3/3

- Under de senaste åren har störningar i den psykiska hälsan och neuropsykiatriska svårigheter ökat.
- Det är inte möjligt för en fjärdedel av dem som avslutat den grundläggande utbildningen att söka sig till yrkesinriktade specialläroanstalter. Yrkesutbildningen måste bli bättre på att svara på dessa utmaningar.
- Specialundervisningen bör utvecklas så, att den på ett mer kraftfullt och säkert sätt svarar på behoven bland de studerande för vilka mer allmänt stöd inte är tillräckligt.
- NCU genomförde under 2020–2021 en utvärdering av det särskilda stödet och utvecklingsrekommendationerna är fortfarande aktuella.

Muutoksen tavoite

- Muutoksen tavoitteena on vahvistaa
 - erityisopetusta tarvitsevien opiskelijoiden erityisopettajalta saamaa tukea ja
 - erityisopetuksen kohdentamista opiskelijoille, jotka tarvitsevat säännöllistä tai pitkäkestoista erityisopetusta.

Målet med ändringen

- Målet med ändringen är att
 - stärka stödet från en speciallärare för de studerande som behöver specialundervisning och
 - rikta specialundervisningen till studerande som behöver regelbunden eller långvarig specialundervisning.

64 § Oikeus erityiseen tukeen 1/14

- Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun vastaavan syyn vuoksi säännöllistä tai pitkäaikaista erityisopetusta tutkinnon tai koulutuksen mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamiseksi eikä 63 §:ssä tarkoitettu oppimisen tuki ole riittävää opiskelijan tuen tarpeiden kannalta. Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen myös työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.
- Erityinen tuki on erityisopettajan antamaa erityisopetusta. Lisäksi erityinen tuki on erityisopettajan konsultaatioon perustuvaa muuta opetusta ja ohjausta sekä opiskelijan tarvitsemia muita erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä.

64 § Rätt till särskilt stöd 1/14

- Den studerande har rätt till särskilt stöd, om hen på grund av verifierade inlärningssvårigheter, funktionsnedsättning, sjukdom eller av andra motsvarande orsaker behöver regelbunden eller långvarig specialundervisning för att uppfylla kraven på yrkesskicklighet och nå målen för kunnandet enligt examens- eller utbildningsgrunderna och det stöd för lärandet som avses i 63 § inte är tillräckligt med tanke på den studerandes stödbehov. Den studerande har rätt till särskilt stöd också i utbildning som ordnas på en arbetsplats.
- Särskilt stöd är specialundervisning som ges av en speciallärare. Särskilt stöd består därtill av annan undervisning och handledning som grundar sig på konsultering av en speciallärare samt av andra särskilda undervisnings- och studiearrangemang som den studerande behöver.

64 § Oikeus erityiseen tukeen 2/14

- Erityisen tuen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa tuen avulla tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamisen. Erityistä tukea saavan opiskelijan osalta ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaista osaamisen arviointia voidaan mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi. Osaamisen arviointia voidaan mukauttaa vain siinä määrin, kuin se on opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet huomioon ottaen välttämätöntä.
- Erityisopetuksen tavoitteena on lisäksi edistää opiskelijan opintoja ja hyvinvointia yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon, kuntoutuspalveluiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

64 § Rätt till särskilt stöd 2/14

- Målet för särskilt stöd är att den studerande med hjälp av stöd ska nå den yrkesskicklighet och det kunnande som fastställs i examens- eller utbildningsgrunderna. I fråga om studerande som får särskilt stöd kan bedömningen av kunnandet i enlighet med grunderna för de yrkesinriktade grundexamina anpassas genom att en individuell bedömning av kunnandet utarbetas för den studerande. Bedömningen av kunnandet kan anpassas bara i den omfattning det är nödvändigt med beaktande av den studerandes personliga mål och färdigheter.
- Målet med specialundervisningen är därtill att främja den studerandes studier och välbefinnande i samarbete med social- och hälsovården, rehabiliteringstjänsterna och andra intressentgrupper.

64 § Oikeus erityiseen tukeen 3/14

- Erityisellä tuella tarkoitetaan erityisopettajan antamaa opetusta.
- Lisäksi erityisellä tuella tarkoitetaan:
 - erityisopettajan konsultaatioon perustuvaa muuta opetusta ja ohjausta, jota voisi antaa muu opetus- ja ohjaushenkilöstö, sekä opiskelijan tarvitsemia muita erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä.
- **Kysymys:** Mitä konsultaatio tarkoittaa?
- **Vastaus:** Koulutuksen järjestäjä organisoii toiminnan. Huomioitava opiskelijan oikeus erityiseen tukeen ja erityspedagogiset tarpeet.

64 § Rätt till särskilt stöd 3/14

- Med särskilt stöd avses undervisning som ges av en speciallärare.
- Med särskilt stöd avses dessutom:
 - annan undervisning och handledning som baserar sig på konsultation av specialläraren och som kan ges av den övriga undervisnings- och handledningspersonalen samt andra särskilda undervisnings- och studiearrangemang som studeranden behöver.
- **Fråga:** Vad innebär konsultation?
- **Svar:** Utbildningsanordnaren organiserar verksamheten. Man bör beakta den studerandes rätt till särskilt stöd samt de specialpedagogiska behoven.

64 § Oikeus erityiseen tukeen 4/14

- Sekä opiskelijan tarvitsemia **muuta erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä**.
 - Muut erityiset opetusjärjestelyt?
 - Muut erityiset opiskelujärjestelyt?
- Erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat tarvitsevat pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea.
- Erityistä tukea voitaisiin järjestää opiskelijan tarpeiden mukaisesti erityispedagogisin monipuolisin ja vaihtelevien menetelmin.
 - Yliopistot ja ammattikorkeakoulut järjestävät erityisopettajakoulutusta.

64 § Rätt till särskilt stöd 4/14

- Samt **andra särskilda undervisnings- och studiearrangemang** som studeranden behöver.
 - Andra särskilda undervisningsarrangemang?
 - Andra särskilda studiearrangemang?
- Studerande som är i behov av särskilt stöd behöver långsiktigt och regelbundet särskilt stöd för lärandet och studierna.
- Särskilt stöd kan ordnas enligt studerandens behov med mångsidiga och varierande specialpedagogiska metoder.
 - Universitetet och yrkeshögskolorna ordnar utbildning för speciallärare.

64 § Oikeus erityiseen tukeen 5/14

- Opiskelijalla olisi oikeus erityiseen tukeen myös työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa nykytilaa vastaavasti.
 - **Kysymys:** Kenen pitää mennä työpaikalle?
 - **Vastaus:** Koulutuksen järjestäjä organisoii toiminnan. Huomioitava opiskelijan oikeus erityiseen tukeen ja erityspedagogiset tarpeet.
- Koulutuksen järjestäjä päättäisi opiskelijalle annettavasta erityisestä tuesta nykytilaa vastaavasti.
 - **Päittää** tarkoittaa koulutuksen järjestäjän tekemää hallintopäätöstä.
- Päätöksestä säädetään lain 67 §:ssä.

64 § Rätt till särskilt stöd 5/14

- En studerande har rätt till särskilt stöd även i utbildning som ordnas på arbetsplatsen på ett sätt som motsvarar nuläget.
 - **Fråga:** Vem ska gå till arbetsplatsen?
 - **Svar:** Utbildningsanordnaren organiserar verksamheten. Man bör beakta den studerandes rätt till särskilt stöd samt de specialpedagogiska behoven.
- Utbildningsanordnaren beslutar om särskilt stöd som ges till studeranden på ett sätt som motsvarar nuläget.
 - **Besluta** innebär ett förvaltningsbeslut från utbildningsanordnarens sida.
- Bestämmelser om beslutet är fatstsällda i 67 s.

64 § Oikeus erityiseen tukeen 6/14

- Nykytilaa vastaavasti opiskelijalle tehtäisiin päätös erityisestä tuesta aina, jos ammatillisessa perustutkinnossa opiskelijan osaamista mukautetaan tai ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poiketaan.

Kaikista näistä eli:

- 64 § Oikeus erityiseen tukeen
- 64 § Osaamisen arvioinnin mukauttaminen
- 65 § Vaativa erityinen tuki
- 66 § Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisesta tehdään erillinen päätös (67 §).
- Ammatillisessa koulutuksessa ei voi yhdistää erilaisia päätöksiä.

64 § Rätt till särskilt stöd 6/14

- På motsvarande sätt som nu fattas alltid ett beslut om särskilt stöd för den studerande vid anpassning av den studerandes kunnande eller avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet i en yrkesinriktad grundexamen.

För alla de här:

- 64 § Rätt till särskilt stöd
 - 64 § Anpassning av bedömningen av kunnandet
 - 65 § Krävande särskilt stöd
 - 66 § Avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet
- fattas ett särskilt beslut (67 §).
- I yrkesutbildningen kan man inte slå samman olika beslut.

64 § Oikeus erityiseen tukeen 7/14

- Erityisen tuen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet.
- Osaamisen arvioinnin mukauttamisen tai ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisen tulisi olla viimesijainen keino, jos tavoitteita ei ole saavutettu erityisen tuenkaan avulla.
- Jos poikkeamisen syynä on esimerkiksi kielitaidon puutteesta johtuva kohtuullistaminen, ei erityisen tuen päätöstä tule tehdä.

64 § Rätt till särskilt stöd 7/14

- Målet med det särskilda stödet är att den studerande uppnår de krav på yrkesskicklighet eller mål för kunnandet som krävs i examens- eller utbildningsgrunderna.
- Anpassning av bedömningen av kunnandet eller avvikelser från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet ska vara en metod man tar till i sista hand, om den studerande inte uppnått målen ens genom särskilt stöd.
- Om orsaken till avvikelserna till exempel är att det är orimligt att uppnå specifika språkkunskaper, fattar man inget beslut om särskilt stöd.

64 § Oikeus erityiseen tukeen 8/14

- Todennetuilla oppimisvaikeuksilla tarkoitettaisiin sellaisia opiskelijan oppimista vaikeuttavia tekijöitä, jotka on tunnistettu luotettavilla tavoilla joko perusopetuksen tai toisen asteen koulutuksen aikana.
- Nämä tekijät voivat johtua kapea- tai laaja-alaisesta oppimisvaikeudesta, neuropsykiatrisista vaikeuksista tai muusta oppimista haittaavasta vammasta tai sairaudesta.
- Mikäli opiskelija olisi perusopetuksen aikana saanut erityistä tukea, olisi tukitoimet kirjattu koulutuksen järjestäjän käytettävissä oleviin opiskelijan tukea koskeviin asiakirjoihin.

64 § Rätt till särskilt stöd 8/14

- Verifierade inlärningssvårigheter är omständigheter som försvårar de studerandes lärande och som identifierats med tillförlitliga metoder antingen under den grundläggande utbildningen eller under utbildningen på andra stadiet.
- Dessa omständigheter kan bero på specifika eller generella inlärningssvårigheter, neuropsykiatriska svårigheter eller en annan funktionsnedsättning eller sjukdom som inverkar negativt på lärandet.
- Om en studerande fått särskilt stöd under den grundläggande utbildningen, har stödåtgärderna förts in i dokumentationen om den studerandes stöd, och är därmed tillgängliga för utbildningsanordnaren.

Tiedon siirto perusopetuksesta 9/14

- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 1.8.2025:
- Luku 7.8. Tuen jatkumo siirtymävaiheissa, yhteistyö ja sujuva tiedonsiirto
- Tavoitteena on, että **opetuksen, oppimisen tuen, ohjauksen** sekä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämisen kannalta **keskeinen tieto siirtyy oppilaan siirtyessä**. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tietojen siirtäminen edellyttää suostumusta. Tiedonsiirrossa noudatetaan voimassa olevia säännöksiä. **Opetuksen järjestäjät vastaavat tiedonsiirron käytäntöjen luomisesta ja kehittämisestä.**
- Linkki:
<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/perusopetus/419550/tekstikappale/9494658>

Överföring av information från den grundläggande utbildningen 9/14

- Grunder för läroplanen för den grundläggande utbildningen 1.8.2025:
- Kapitel 7.8 Kontinuerligt stöd i övergångsskeden, samarbete och smidig överföring av information
- Målet är att **information som är central** med tanke på **undervisningen, stödet för lärandet, handledningen** och anordnandet av individuell elevvård **överförs till den nya utbildningsanordnaren**. Överföring av information som gäller till individuell elevvård förutsätter samtycke. Vid överföringen av information ska gällande bestämmelser följas. **Utbildningsanordnarna ansvarar för att skapa och utveckla rutiner för informationsöverföring.**
- Linkki:
<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/sv/perusopetus/419550/tekstikappale/9494658>

Esimerkki: Helsingin kaupunki 10/14

- **Siirtymä perusopetuksesta toiselle asteelle**
- Perusopetuksessa tehdyn tuen päätöksen sisältötiedot siirretään toisen asteen oppilaitokseen, kun oppilas on aloittanut opiskelun uudessa oppilaitoksessa. Tiedonsiirrossa käytetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle tehtyä sähköistä asiakirjaa ja tiedonsiirrossa toimitaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla annetun ohjeen mukaan. Oppilaan opettaja vastaa yhdessä koulun opinto-ohjaajan kanssa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömien tuen tietojen siirtämisestä toiselle asteelle.
- [Linkki ePeruste-palveluun](#)

Exempel: Helsingfors stad 10/14

- **Övergången från grundläggande utbildningen till andra stadiet**
- Innehållet i elevens beslut om stöd som fattats under den grundläggande utbildningen överförs till andra stadiet då eleven påbörjar sina studier vid den nya läroanstalten. Vid överföringen används ett gemensamt elektroniskt dokument, och överföringen sker enligt de riktlinjer som gjorts på sektorn för fostran och utbildning. Klassföreståndaren ansvarar tillsammans med skolans elevhandledare för att den information som är nödvändig för ordnandet av undervisning överförs till andra stadiet.
- [Linkki ePeruste-palveluun](#)

64 § Oikeus erityiseen tukeen 11/14

- Vaikeudet voidaan tunnistaa myös toisen asteen koulutuksen alussa tai aikana.
- Tällöin opiskelijan oppimisvaikeudet voitaisiin todentaa erilaisten seulojen ja testien perusteella.
- Osana arviointia haastateltaisiin sekä opiskelijoita että opettajia, jotta voidaan arvioida opiskelijan oppimisvaikeuksien vaikutukset opiskeluun sekä tarvittavat tukitoimet.
- Tarvittaessa oppimisvaikeuksien todentaminen tehdään yhteistyössä opiskeluhuollon toimijoiden kanssa.
- Kyse on erityispedagogisesta tuen arvioinnista, eikä se edellytä diagnoosia, lääkärin tms. asiantuntijalausuntoa, vaan havaitut erityisen tuen tarpeet riittävät tuen perusteeksi.

64 § Rätt till särskilt stöd 11/14

- Svårigheterna kan också identifieras och verifieras då den studerande inleder sin utbildning på andra stadiet eller under den tid den varar.
- Behovet av särskilt stöd grundar sig då på en bedömning av specialpedagogiskt stöd utgående från olika screeningar och tester.
- Som en del av bedömningen intervjuas både de studerande och lärarna, så att det är möjligt att bedöma hur inlärningssvårigheterna inverkar på studierna samt vilka stödåtgärder som behövs.
- Verifieringen av inlärningssvårigheter kan vid behov göras i samarbete med aktörer inom studerandevården.
- Det handlar om en specialpedagogisk bedömning av stödet och den kräver ingen diagnos, sakkunnigutlåtande av en läkare eller dylikt. Verifierade behov av särskilt stöd räcker som grund för stödet.

64 § Oikeus erityiseen tukeen 12/14

- Opiskelijan tarvitsema

- erityisen tuen tarve,
- suunnitellut tukitoimet ja
- erityisjärjestelyt

kirjattaisiin opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelmaan tutkinnon osittain nykytilaa vastaavasti.

- Kirjauksissa tulisi erityisesti kiinnittää huomiota

- tukitoimien ja erityisjärjestelyjen toteutumisen seurantaan ja
- tukitoimien vaikuttavuuden arviointiin.

64 § Rätt till särskilt stöd 12/14

- För den studerandes del för man in

- behovet av särskilt stöd
- de planerade stödåtgärderna och
- specialarrangemangen

i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet enligt examensdel på motsvarande sätt som i nuläget.

- I dokumentationen ska man lägga särskild vikt på

- uppföljningen av stödåtgärderna och specialarrangemangen
- bedömningen av den inverkan stödåtgärderna haft.

64 § Oikeus erityiseen tukeen 13/14

- Nykytilaa vastaavasti erityisopetuksen tavoitteena on lisäksi edistää opiskelijan opintoja ja hyvinvointia yhteistyössä
 - sosiaali- ja terveydenhuollon,
 - kuntoutuspalveluiden ja
 - muiden sidosryhmien kanssa.
- Erityisopetuksessa tehdään tarpeen mukaan yhteistyötä
 - opiskeluhuollon sekä
 - opiskelijan hoito- ja kuntoutusverkoston kanssa.
- Vammaisten opiskelijoiden tuen tarpeisiin vastaamiseksi tehdään yhteistyötä hyvinvointialueen vammaispalveluiden kanssa.

64 § Rätt till särskilt stöd 13/14

- På motsvarande sätt som nu är målet med specialundervisningen därtill att främja den studerandes studier och välbefinnande i samarbete med
 - social- och hälsovården
 - rehabiliteringstjänsterna och
 - övriga intressentgrupper.
- I specialundervisningen samarbetar man vid behov med
 - studerandevården samt
 - den studerandes vård- och rehabiliteringsnätverk.
- Ifråga om personer med funktionsnedsättning samarbetar man med funktionshindersservicen inom välfärdsområdet, för att kunna svara på behovet av stöd.

64 § Oikeus erityiseen tukeen 14/14

- Opiskeluhuoltohenkilöstö sekä hyvinvointialueen johto tarvitsevat perehdytystä ja koulutusta ammatillisessa koulutuksessa järjestettävästä erityisopetuksesta.
- **Kysymys:** Kuka perehdyttää ja kouluttaa opiskeluhuoltohenkilöstön ja hyvinvointialueen johdon ammatillisessa koulutuksessa järjestettävään erityisopetukseen?
- **Vastaus:** Koulutuksen järjestäjä perehdyttää ja kouluttaa.
- Miten käytännössä toteutuu?
Hyvinvointialueet kartalla – [Linkki karttaan.](#)

64 § Rätt till särskilt stöd 14/14

- Personalen inom studerandevården och ledningen inom välfärdsområdena behöver introduktion och utbildning om den specialundervisning som ordnas i yrkesutbildningen.
- **Fråga:** Vem ska introducera och utbilda personalen inom studerandevården och ledningen inom välfärdsområdena om den specialundervisning som ordnas i yrkesutbildningen?
- **Svar:** Utbildningsanordnaren ska sköta introduktionen och utbildningen.
- Hur görs det i praktiken?
Välfärdsområdena på kartan – [Länk till kartan.](#)

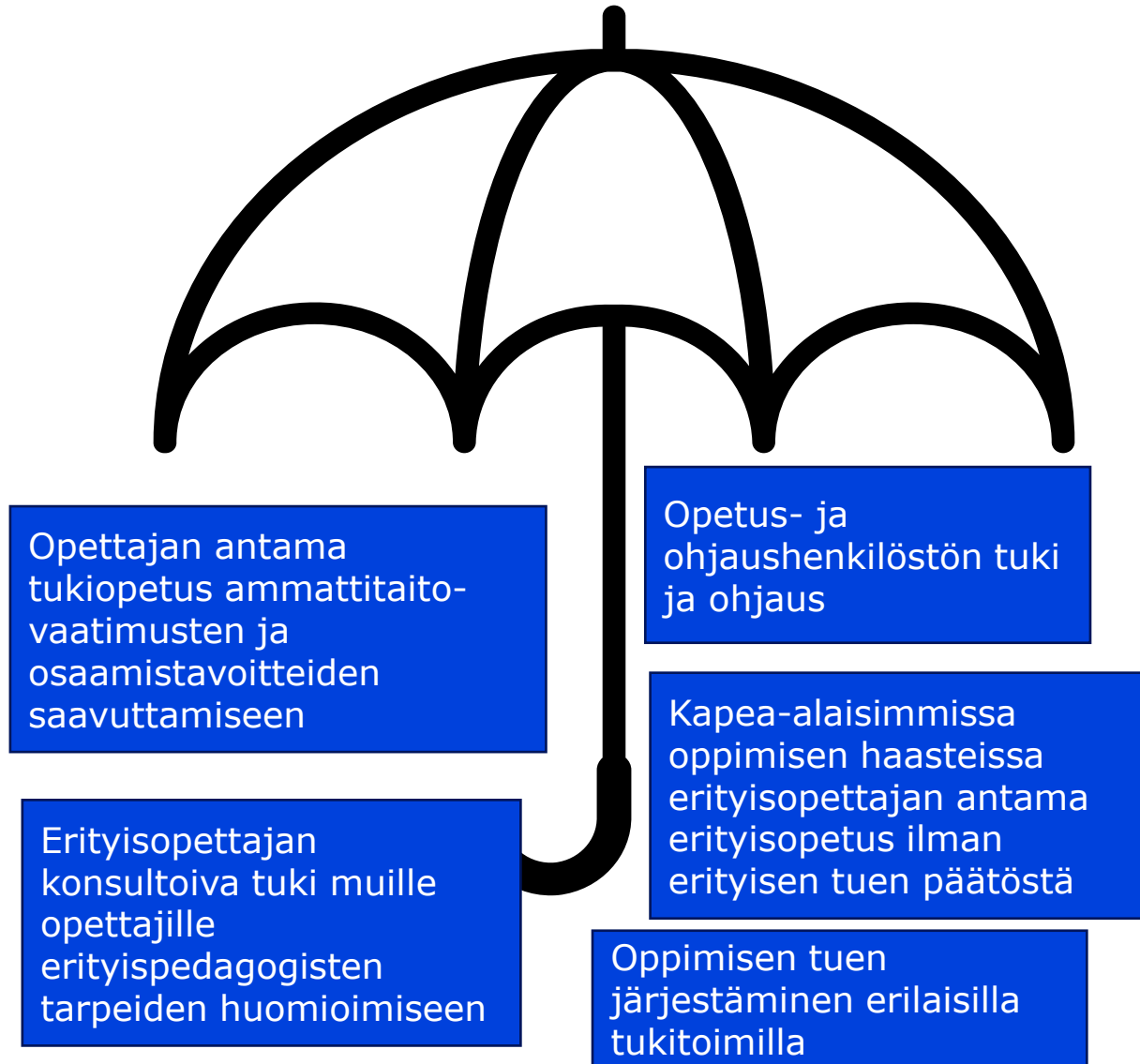
Huomioita kielitaitokysymyksiin

- Oppimisen tuki ja erityinen tuki eivät ole tarkoitettu peruskielitaidon oppimiseen.
- Maahanmuuttajataustaisen henkilön puutteellinen kielitaito ei ole erityisen tuen peruste, vaikka hän voikin hyötyä hyvin samankaltaisista tuen menetelmistä kuin erityistä tukea tarvitsevatkin.
- Oppimisvaikeudeksi ei katsota puutteellisesta tai riittämättömästä koulutuksesta johtuvia kielitaidon puutteita, vaan oppimisvaikeudet ovat tavallisesti jo lapsuudesta saakka ilmeneviä kehityksellisiä vaikeuksia.
- Maahanmuuttajataustaisella henkilöllä voi olla oppimisvaikeuksia tai kielellinen erityisvaikeus (kehityksellinen kielihäiriö, dysfasia, kehitysvamma tms.), jotka tulee todentaa luotettavalla tavalla, jos määritellään erityistä tukea tai vaativaa erityistä tukea tarvitsevaksi.

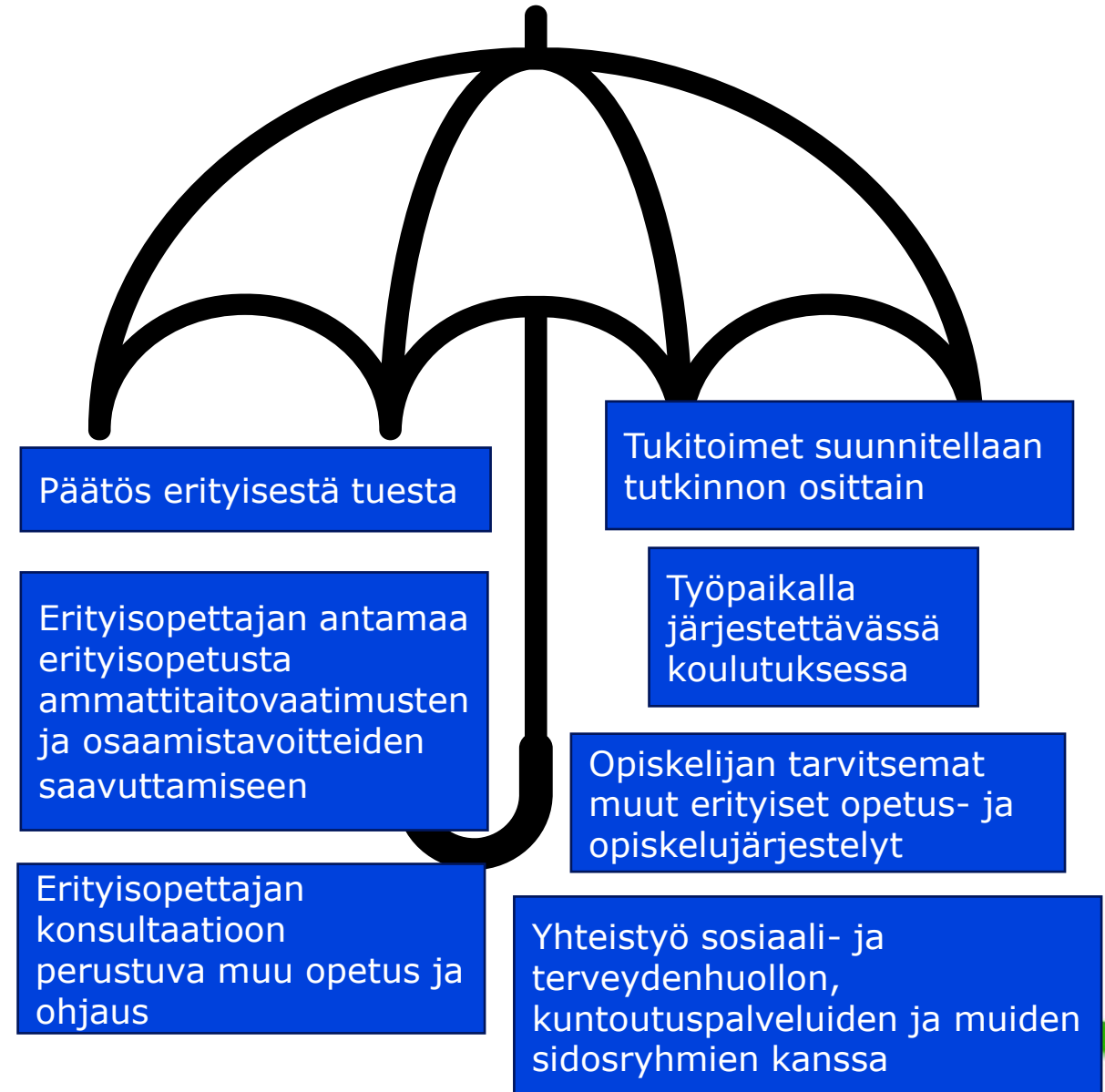
Att beakta vid frågor om språkfärdighet

- Stöd för lärandet och särskilt stöd är inte avsedda för lärande av grundläggande språkkunskaper.
- Att en person med invandrarbakgrund har bristande språkkunskaper är inte en grund för särskilt stöd, även om hen skulle kunna ha nytta av liknande stödmetoder som dem som är i behov av särskilt stöd.
- Brister i språkkunskaperna som beror på bristande eller otillräcklig utbildning anses inte vara inlärningssvårigheter. Inlärningssvårigheter är vanligen utvecklingsmässiga svårigheter som framkommit redan i barndomen.
- En person med invandrarbakgrund kan ha inlärningssvårigheter eller en specialsvårighet i utveckling av språk (utvecklingsmässig språkstörning, dysfasi, utvecklingsstörning eller liknande), som behöver verifieras på ett tillförlitligt sätt, om man fastställer att hen har behov av särskilt stöd eller krävande särskilt stöd.

63 § Oikeus oppimisen tukeen

64 § Oikeus erityiseen tukeen

63 § Rätt till stöd för lärandet

64 § Rätt till särskilt stöd

Tulevia tapahtumia 2025

- **Ke 1.10.2025 klo 12.30-14.30**
Oppimisen tuen toimeenpano 7/7.
Oikeus erityiseen tukeen
 - Osaamisen arvioinnin mukauttaminen ja ammattitaitovaatimuksista poikkeaminen.
- **Ke 12.11.2025 klo 10.00-14.30**
Oppimisen tuen hankkeiden päätösseminaari, verkkotapahtuma.
[Linkki tapahtumaan.](#)

Kommande evenemang 2025

- **Onsdag 1.10.2025 kl. 12.30–14.30**
Oppimisen tuen toimeenpano 7/7.
Oikeus erityiseen tukeen
Genomförande av stöd för lärandet 7/7.
Rätt till särskilt stöd
 - Anpassning av bedömningen av kunnandet och avvikelser från kraven på yrkesskicklighet
- **Onsdag 12.11.2025 kl. 10.00–14.30**
Oppimisen tuen hankkeiden päätösseminaari, webinarium. [Länk till evenemanget](#)

Huomioitavaksi

- KOSKI-palvelussa on kiinnitetty huomiota siihen, että oppilaitoksissa on opiskelijoita, jotka eivät ole hakeneet maksuttomuuden pidentämistä.
- Tänä vuonna 2005 syntyneet täyttävät 20 vuotta. Oikeus maksuttomaan koulutukseen päättyy 31.12.2025.
- Opiskelijan on haettava pidennystä ennen kuin oikeus maksuttomaan koulutukseen päättyy.
- Koulutuksen järjestäjä päättää hakemuksesta maksuttomuuden pidentämisestä ja ajanjaksosta.
- Jos opiskelijat eivät opiskele vaan ovat ns. kirjoilla, oppilaitoksen tulisi tietyn ajan sisällä katsoa opiskelija eronneeksi ammatillista koulutusta koskevan lain 97 §:n mukaan.

Observera

- I tjänsten KOSKI har man reagerat på att det vid yrkesläroanstalterna finns studerande, som inte anhållit om förlängning på avgiftsfriheten.
- De som är födda 2005 fyller 20 år i år. Rätten till avgiftsfri utbildning upphör 31.12.2025.
- Den studerande måste anhålla om förlängning innan rätten till avgiftsfri utbildning upphör.
- Utbildningsanordnaren kan inte bevilja förlängning efter att rätten till avgiftsfri utbildning upphört 31.12.2025.
- Om en studerande inte studerar utan endast är inskriven, ska läroanstalten inom utsatt tid fatta beslut om att den studerande avgått i enlighet med 97 § i lagen om yrkesutbildning.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

Tack

